

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

Viribus unitis.

„Srečo boli, kad se samo
Slavske djece sjeti:
Krv su lili, a tko kriv je?
Samo razdor kleti.“

Geslo naše „Edinosti“ se glasi „V edinosti je moč“. „Naša Sloga“ nam tudi jamči, da v slogi je zmaga. Znan nam je marisikateri dogodek, ki nam svedoči, kako pogubonosna je nesloga in nevzajemnost.

Ko smo zbrani v veseli družbi, ko smo pri kakem narodnem podvzetju, tedaj si vse zatrjuje edinost in vzajemnost, ker le s tema se pride v okom tujim navalom. A kako daleč smo, da bi tem poučnim rekam sledili, kako daleč smo, da bi spolnili razna rotenja in prirege! Edini in složni smo, žalibog, le toliko, kolikor nam dopuščajo osebni obziri. Dokler nas vežejo prijateljske vezi, vzajemno se podpiramo ter delujemo narodu v prospeh. Jedva se prikaže kak osebni prepir, uže smo razdvojeni pri svojem delovanju. Kakor smo se prej navdušeno podpirali, tako skuša zdaj eden drugemu podreti razne nazore in sklepe. In to ne morda zato, da bi manj ljubil svoj narod, ne, nikakor ne, marveč le zato ker noče prepustiti svojemu osebnemu nasprotniku, da bi njegova obveljala. In vprašam: Je-li to pravo? Je-li to plemenito?

Vsi smo otroci ene majke Slave, vsi jo ljubimo ter želimo le njeno blaginjo, a vendar s svojim nespametnim (ker drugače je ne morem imenovati) vedenjem pospešujemo le njen prepad.

Primorski Slovenci in zlasti mi Tržačani, ki moramo boriti se za svoj obstoj proti silnemu tujemu življu, potrebujemo v najvišji meri one lastnosti, ki diči posamezne in ves rod. Koliko se ni uže pisalo in govorilo o slogi ter se je ista polagala na srce našim somišljenikom. „Viribus unitis“ se nam je priporočalo, kot vodilo. Koliko je pa to pomagalo? Kakor sem rekel, složni smo, dokler ne pridejo na dan osebnosti.

Da smo tržaški Slovenci sila na slabem, da ima tujec vse v lasti, tega ne moremo pač zakrivati. Reči ne moremo s pesnikom niti, da „Naši so samo grobovi“. Ne, niti grobov nemamo v lasti, niti po smrti nesmo vsi jednaki, niti mrtvecu se ne dajo pravice, ki so mu bile kračene v življenju. Smemo-li spominek, ki diči gomilo druzega pokojnika okrasiti z blaglasnim rekam, smemo-li omenjati njegovih zaslug s kratkim nagrobnim napisom?

Dajejo se nam pravice v uradu! O ti vnebojipoča ironija! Seveda v c. kr. uradih zajema Slovenec iz iste sklede (razume se, da ponižno in le od strani!) kakor Nemeec in Italijan. Kaj pa pri našem „preslavenem“? Došlo je sicer povelje, kakor se je poročalo, da morajo i tam odslej sprejemati slovenske listine. Mislim pa, da naš lahonski magistrat se malo briga za ta ukaz in da pri njemu velja še vedno ista turška pravica, kakor doslej.

Poreče mi sicer kdo: Seveda se vam kratijo pravice, ker sami tako hočete. Zakaj si ne prisvojite dobljenih pravic? Čemu klonite tujcu glavo in ga podpirate ne da bi energično ovrgli vse zapreke, ki vas ovirajo pri izvršitvi Vaših pravic? Prav lepe so te besede, sam spoznavam

čepprav veljajo, i meni. Če pa nihče ne bo začel, ali pa le posameznik, koji bude ostal osamljen, kaj nam bo to pomagalo? Nam li česa pomaga, če nam se dovoli to ali ono, če pa nočemo vzeti? Kaj čakamo? Morda, da nas bodo naši nasprotniki silili, da bi pisali v slovenskem jeziku? Govoriti je pač lahko, a izvršitev je pravo Sisifovo delo. Sklenemo — uže smo pri cilju, a kmalu smo zopet pri prejšnjem. Res je, da smo malone vsi odvisni, bodisi od vlade ali pa od mestne oblasti. A Slovenci smo pravi Avstrijanci. Ako delujemo za svoj narod, ako hočemo imeti, kar po pravici i naravi nam pripada, ne kujemo s tem nikakoršnih revolucijonarnih nakan, kakor nam v svojej zlobnosti očitajo naši sovražniki. In ako si osvojimo pravice, ki so se nam podelile po velikem naporu in prizadevanju, mislim, da s tem ne grešimo ne proti državi, ne proti mestu in ne proti svojemu stanu in dolžnostim. Baci se nam ni tedaj ničesar. Če se pa bojimo, da bi se mogoče s svojim ravnanjem zamerili tej ali onej oblasti, no, potem bi bolje storili, če bi molčali in z mirnim srcem prenašali krivice, ki se nam gode. Saj, česa nam pomaga, če hočemo imeti kako stvar, ako pa potem, ko se nam je dala, nekoliko se žnjo pobahamo in nadaljujemo uprav tako kakor doslej.

Srdil se bode zopet marisikdo, da tako brezobzirno pišem. Denašnjega dne ni resnica, žal! nikomur ljuba. Izvestno lepše in prijetniše doni, če se le hvali in povzdiguje v deveto nebo. A prazno hvallisanje ni moje geslo. Iz srca rad dajem hvalo, komur gre, a uprav tako rad grajam, kdor zasluži. Da bi pa „sam svojo skledo mazal“, kakor pravi naš okoličan, bila bi pač največja bedarija. In če časih povem kako „preostro“, vem izvestno, da je resnična. Po mojem menenju se jeze tedaj oni, ki se čutijo krivim.

Čemu bi se skrivali in se kazali drugačnim nego smo? Res smo tržaški Slovenci na slabšem stališču nego ostali Slovenci in drugi Slovani sploh. Koliko in kako se moramo boriti vemo le mi, ki skusimo sleharen dan, sleharno uro in minuto sovražno želo. Neznano nam je, kdaj se bode prikazala na temnem našem obzorju, svitla zvezda, ki „Naš rod vodila bo“.

Imamo pa tudi, hvala Bogu, marisikatererega vrliga narodnjaka, ki se trudi na vsa moč za narodno stvar. Vendar samo ti ne morejo vsemu kaj. V Trstu in okolici je preko 40.000 Slovanov. Ako bi tedaj sleharen le nekaj malega naredil, nastalo bi iz tega „malega“ nekaj „velikega“ in „ogromnega“. Kako daleč smo pač od izvršitve te ideje. Od vseh teh 40.000 je menda par stotin, ki delajo in se trudijo za narodovo blaginjo. Pustimo sicer priprosto ljudstvo ker to ne more samo delovati iz lastnih nagibov, marveč potrebuje skrbnih voditeljev (o katerih se je uže večkrat govorilo — ali brez uspeha), ki mu imajo razjasniti duševno tmino po kateri gazi. Dobe se pa med omikanci taki, ki prepuščajo z mirno vestjo, da vse drugi delajo in se trudijo, ki gledajo s hladnokrvnostjo in indiferentnostjo, kako se njih rojaki mučijo v potu svojega

obličja, da rešijo narod propada. Zakaj ne pomagajo tudi oni? Se-li boje? So premlačni ali jim je narodnost deveta briga? — Nerešena uganjka!

Ta malomarnost nam dosti, dosti škoduje, a kar največ nas tlači nesloga in nevstrajnost pri raznih podvzetjih. Menda je to dedno proklestvo, ki spremlja Slovenca liki maščevalna Erinija. Po vseh slovenskih pokrajinah vladata mej Slovenci prepir in nesloga, ostudna, črna, ki neusmiljeno spodjedata narodovo deblo. Usojeno je menda Slovencu, da se mora prepirati. Če se ne prepira in bori s sovražnikom, prepira se s svojimi brati. Kako drugačni so v tem naši nasprotniki. Žal, da moram nje postavljati nam v vzgled. Kako navdušeni so ti za ideje, ki koristijo njih nakanam. Kako se vzajemno podpirajo od najvišjega do najnižjega. Kar so enkrat sklenili, izvršujejo z res čudovito vstrajnostjo. Pri nas je uprav nasprotno. Le redkokdaj se strinjajo vsi s predlogom, ki bi koristil narodnej stvari. Eden hoče tako, drugi tako — nesloga. A ko se končno združijo, ko sklenejo to ali ono — kam zgine toli sklepov i ukrepov? Začne se marisikatero podvzetje. Pričetkom je zanje vse navdušeno, a kmalu isto jame pešati, dokler popolnoma ne neha.

Pri izvrševanju naših načel in namer primanjkuje nam oni krepilni lek, ki se imenuje vstrajnost. Podlaga nevstrajanju je pa nesloga in temelj neslogi je ona, rekel bi, prokleta osebnost. Dokler so med seboj dobri, vse se vrši gladko, komaj si pa stopijo eden drugemu na prste in uže je ogenj pod streho. Je-li to možko? Za Boga! opustimo vendar enkrat te nespametne otročarije. Poravnajmo med seboj razne osebne neprilike, ali pa tudi ne. Bodimo jezni kolikor hočemo, recimo si med seboj kar hočemo, a v narodnih zadevah bodimo prijatelji in ne vpletajmo onih škodljivih osebnih obzirov v narodnost.

Premislimo vse z jasnim razumom (saj Slovenec je s tem precej obdarjen!), dogovorimo se pametno in naj ne trdi vsak svoje ideje, ki ni vedno najboljša. Eden zna to, drugi ono — vsi znajo najbolje. Pri tem je dobro to, pri drugem ono. Od sleharnega se vzame, kar ima dobrega in opusti se, kar je slabega, kajti ni vse čisto zlato, kar kdo trdi, predlaga ali zahteva. Ako se odbije njegov predlog, njegova ideja, ni treba, da se radi tega takoj „repenči“ in užali. Danes je njemu obveljala, jutri bode meni. Pomislimo enkrat resno, kako neizmerno škoduje ta razdvojenost v mišljenju in dejanju in kako si s tem sami kopljemo jamo.

Pičlo število imamo zavednih narodnjakov, in če se še ti ne strinjajo v svojih nazorih in sklepih; če si še ti nasprotujejo, potem je vsak napor brezuspešen in upanje v povoljni uspeh — absurdnost.

Vzlasti sedaj, ko se bliža čas volitvam, od katerih je odvisna naša osoda, ugodna ali neugodna, potrebujemo onega zdravilnega „elizirja“, ki ga nazivljemo „edinost“.

Sovražniki naši napenjajo uže vse svoje sile ter razpenjajo svoje mreže, da si pridobè sijajno zmago. Grdijo i smešijo naše uzorne narodnjake, podkupljajo odpadnike, da zvedo naše razmere.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglas i oznanila se račune po 8 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsoglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnino.

Skraini čas je tedaj, da se združimo ter energično delujemo, da premaga naša stranka. Nasprotniki naši sikajo svoj strup na naše prvake. Mislijo morda, da nas s tem užugajo. Motijo se, ker s tem svojim početjem očitno kažejo, da se nas vendar le boje, čeprav „osebno nosijo po konci glave“. Njih umazana zasmehovanje, njih zbadljive pušice ne ustrašijo nas najmanj, saj pravi prvak slovenskih pesnikov, da

„Na visoki vrh, leté iz neba strele.“

Časom zadnjih volitev živel je še nepozabljivi naš Dolenc, ki je vzlasti v takih prilikah navel vse svoje moči v dosego naše zmage. Nemila Morana in Slovenecem od nekdanj sovražna osoda, vzela nam je moža, ki nas je vedno krepko vodil ter neustrašeno, neutrudljivo deloval za mili narod slovenski. Mi, njegovi nasledniki, moramo nadaljevati pričeto delo, moramo dokazati, da vemo res ceniti njegove zasluge in da njegov spomin vedno še krepko živi mej nami. To pa storimo s tem, da se krepko združimo ter si prizadevamo na vse kriplje, da zaprečimo našim sovražnikom zmago ter jo sami pridobimo. Le v tem slučaju moremo postati močni ter priti enkrat k zaželjenemu cilju, zatoraj:

„Trdno dajmo se skleniti“

ker

„Sloga pravo moč rodi.“

Boris.

Tržaška okolica

v letih 1840 do 1889.

III.

V drugem članku sem omenil o propalem narodnem življu in propalih narodnih čitalnicah v okolici. V tedanjih časih je bila skoraj v vsakem okoličanskem selu čitalnica. V letih 1867—69 dospela je navdušenost za narodno stvar v okolici do vrhunca, kajti tedaj bile so čitalnice v Skednju, Rocolu, na Vrdeli, v Kolonji, v Barkovljah in Rojanu. Posebno Rojanska čitalnica je bila na jako dobrem glasu in prištevala se je prvej v okolici. Meseca julija 1868. leta priredila je imenovana čitalnica prvo svojo veselico. Pri tej veselici je bila zbrana tako rekoč vsa okolica v prekrasnih narodnih nošah; navdušenost za narodno stvar pri tej veselici je bila velikanska! Uprav ona veselica je bila pa velepomenljiva za naše razmere in v zgodovini mesta Trsta. Pokazalo se je takrat, da smo mi istinito „sužnji“ (schiavi)! Ravno ona veselica je dala povod, da se je razpustil okoličanski batalijon!

Okoličani vračajoč se od rojanske veselice preko mesta domov, naudušeni, dobro vedoč, da smo vendar tu doma in na naših tleh — peli so narodne pesni, ter pri tem zaorili kak „živio“. Tržaški lahončiči so se pa kar jeze penili slišavši slovensko petje po mestu. Bili so srditi, temveč ker je bil poraz ital. vojnega brodivja pri Visu (Lissa) še na dnevnem redu. Tu pa tam se je sikalo in piskalo po mestu gredočim okoličanskim Slovencem. Ko so pa šli potem Ivančani memo kavarne „Chiozza“, katera je še danes pravo lahonsko gnezdo, zmerjali so jih očitno

ter jim na vse le mogoče načine nagajal ti lahonski kričači.

Okoličan je navadno vroče krvi; tem bolj pa ako je izpil par kozarcev vina; tudi so okoličani skoraj vsi veliki, krepki ljudje, proti katerim ne morejo lahondiči niti sence delati! Okoličani toraj videč, da jim Lahoni nagajajo na vse le mogoče načine, planili so na nje v svojej preveliki naudušenosti, jih razkropili, ter jih pometali po tleh kakor snope! Videč na to, da so lahonske kričače precejšno ugnali, korakali so mirno in veselo domov!

Ona novica se je hitro raznesla po mestu in okolici. Razburila je vse okoličane in vsa okolica se je veselila, da so Vrdelci „namazali“ lahonske napadnike. Mestni lahoni — irredentariji so pa jeze kar pokali — ker uže pred so sovražili slovenske okoličane. Mislilo se je javno: Ko bi Trsta ne obdajala povsem slovenska okolica, spadal bi gotovo uže k laškej škornji! Osnovani so v ta namen celo neke tajne zarote med seboj. Splošno se je pričakovalo, da se iz tega izčim kaj hujšega, kajti vse je na skrivnem vrel. In res! Drugi večer po porazu lahonskih kričačev, zbrala se je neštevilna množica Lahonov pred kavarno „Chiozza“. Mislili so: Zvečer ko bodo šli okoličani z dela, planemo na nje, ter jih pobijemo! In istinito so mislili enako, kajti bili so oboroženi s palicami, noži in samokresi! Policijsko stražo v mestu opravljali so takrat vojaci domačega batalijona, kar je bilo tedaj za naše razmere skoraj osodepolno! Policijsko vodstvo zvedši za namere Lahonov, poslalo je nemudoma na mesto veliko število policijskih straž, domačih okoličanskih vojakov! Pravilo se je takrat, da so jeli Lahoni prišedej straži se rogati; gotovo pa največ radi tega — planili so stražarji na Lahone predno so jih pozvali, in jim zapovedali naj se razidejo. Na to je nastal strašanski boj in tepež, silen krik in polom! Neštevilna množica ljudstva bila se je z okoličanskimi vojaci — policijsko stražo, a zadnja se je držala trdno in junaško! Policijski stražarji, namreč okoličani, spoštujejo vedno vse prave domače in poštene Italijane, bili so preveč razdraženi na to lahonsko sodrgo! Koncem boja ležala sta dva mrtva na tleh veliko število pa teško in lahko ranjenih. Oni dan je bilo v mestu veliko okoličanskih vojakov in ti slišavši o boju Lahonov z okoličani hoteli so planiti skupno na Lahone. Dotični poveljniki so jih morali z največjo silo nazaj držati in posamezne domov izpuščati. Ko bi se posrečilo imenovanim vojakom skupno uteči in potem planiti na Lahone, nastal bi bil strašanski boj, kakoršnega je pričakovati le v največej borbi, ko so duhovi najbolj zdvijani. Sam Bog je takrat čuval, da se to ni zgodilo. Posledice onega klanja bi se poznale še danes in po tedanji metodi krivi bi bili vsemu temu edino le Slovenci!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Pohod našega cesarja v Berlinu je vedno na dnevnem redu v vseh avstrijskih listih. Naši Velikonemci, ki so hoteli, da bi bila sklenjena taka pogodba z Nemčijo, da bi naša država ne bila nič več nego vsaka druga država nekdanjega „banda“ (nemške zveze) v kateri bi ukazovali Bismarkovi slugi, kakor na Nemškem sedaj, ko so videli, da to ne gre, zasukali so vso stvar ter pravijo, da si kaj takega neso nikdar pogovarjali. Konservativni in češki listi pa ostro pišejo proti tem napadom na našo državno neodvisnost, ki je ob enem žaljenje vseh nenemških narodnosti v Avstriji. To velikonemško mrzlično razburjenje treba utolažiti in ohladiti ter odločno in energično ustaviti to nevarno propagando. Velikonemške agitacije so naprjene vse proti slovanskim narodnostim

v Avstriji, iz katerih je sestavljena naša vojska. Nemci trde, da je dovoljena avstro-nemška zveza na škodo tem vedno zvestim in zanesljivim narodom. Mi Slovani spoštujemo to zvezo, ako ni nje ost obrnena proti nam ter nas ne namerava uničiti, kakor nam zatrjajo velikonemški kričači. Dostojnost in lojalnost zahtevata, da se proti tem agitacijam tudi na Nemškem ostro postopa. Sploh pa treba omeniti tu o dogodku, ki nam jasno priča, da je naš cesar sam hud nasprotnik tem veliko nemškim agitacijam. V našem poslaništvu v Berlinu je bil na čast cesarju banket, h kateremu je prišlo tudi Nj. Veličanstvo. H banketu so bile vabljene deputacije vseh avstrijskih društev v Berlinu. Mej temi je bila tudi deputacija nekoga češkega društva, ki je bila cesarju predstavljena. Cesar je govoril s člani češke deputacije češki; potem pa se je obrnil proti navzočim zastopnikom vseh mogočih avstrijskih narodov ter dejal: Delajte kakor dosedaj, to me veseli in varujte vsa k svojo narodnost! Te besede našega vladarja so tem večje važnosti, ker jih je izustil v glavnem mestu Nemčije ter so v največji opreki z ono velikonemško agitacijo, ki se je tako bahato šopirila po vseh avstrijskih listih. Nemški listi o tej cesarjevej izjavi popolnoma molče ter povdarjajo vedno le oni del napitnice govoreč o „nerazdružljivosti“ avstro-nemške zveze. Mi pa si moramo gori navedene besede dobro zapomniti ter uravnati svoje delovanje po njih. Varujmo svojo narodnost, delamo z vsemi sredstvi na to, da jo obvarjemo tujstva ter jej priborimo oni upljiv na vnanjo politiko avstrijsko, ki je številu slovanskega prebivalstva v Avstriji primeren. Ruski listi različno sodijo o pomenu berlinskega sestanka. „Grazdanin“ mu ne pripisuje nikake važnosti. „Novoje Vremja“, pa pravijo, da ima nekoliko političnega pomena, zaradi pohoda nemškega cesarja na Angleškem. Nemčija je hotela trojno zvezo okrepiti ter pridobiti na svojo stran Anglijo, katere mornarica bi dobro služila namenom zveze. Ker je pa Nemčiji na Angleškem spodletelo, hotela je sedaj pri sestanku v Berlinu pokazati, da more trojna zveza shajati tudi brez Anglije. Zato je tudi nemški cesar tako povdarjal, da se bodo nemški in avstrijski vojaki bojevali v enem redu. —

Iz Bosne so izgnali nekoliko agitatorjev proti sedanjemu bosanski upravi. „Bosnische Post“, glasilo tamošnje uprave privoščiči si o tej priliki te izgnance ter udriha po njih, očita jim privatno življenje, njih zveze z raznimi slovanskimi listi itd. Omenjeni list se zaleta tudi v Turčijo, v Srbijo, v hrvatsko opozicijo, v ruske liste, novosadske in Bog ve kaj še. Sploh ta list govori o vsem, vsakemu ima kaj očitati, a bosanske uprave ne spominja ni z besedico. Bi li ne bilo pametnejše izprašati najprej svojo vest ter odkriti slabost v bosanski upravi? Da ta ni dobra, o tem nam pričajo fakta, naj nje gospod Kallay v delegacijah govori kar hoče in poroča, kar hoče. Mesto udrihati po strašilih, katere si dotični gospodje sami izmišljajo, naj bi poiskali sredstva, da uredi agrarne in druge razmere v deželi, da prouče narod, njegove šege in običaje ter primerno uredi svojo vlado. To bi bilo edino pravo in bi več pomagalo nego izgajanje agitatorjev. No za to treba dela, resnega dela in tega se neki gospodje boje ali pa neso sposobni za nje!

Vnanje dežele.

Ruski car pride 27. t. m. na Nemško, da povrne nemškemu cesarju pohod. Bismark zaradi tega še v Kissingen v kopelji ne more iti. Dohod carjev pa ni še določen. Ruski vojni minister Vavovski povrne se v kratkem iz Francije ter pojde v Sveaborg, kjer ga car sprejme.

Milan, bivši srbski kralj, v katerega so peštanski in dunajski novinarji stavili vse svoje nade, odpotoval je zopet iz Belega grada v širni svet, ne da bi bil iz-

polnil najmanjše njih želje. Ne samo, da si ni mogel več pridobiti ne kraljevske ne regentske oblasti, še toliko ni zmogel, da bi bil kraljici Nataliji zabranil povrat na Srbsko. Kraljica je nedavno brzojavila v Beligrad, da se hoče povrniti na Srbsko in da se ne sestane s sinom na tuji zemlji. Kralj Milan je šel koj k Ristiću v Vranjo, da bi z njegovo pomočjo zabil kraljici povrat v deželo, no kakor vidimo brez uspeha. Sedaj bi nemški listi radi zakrili ta njegov neuspeh ter pišejo, da je kralj Milan „dovolil“, da se sme kraljica Natalija povrniti večkrat v letu v Beligrad ter stanovati s svojim sinom v kraljevi palači. Milan se je zopet prepričal, da se je lažje odreči prestolu nego si zopet pridobiti zgubljeno oblast.

Gibanje na Kreti je vedno nevarnejše. Turki so začeli preganjati kristjane ter ne prizanašajo tudi tujim podanikom. Celo konzuli neso varni pred turško družaljo. Šakir paša si prizadeva pomiriti Turke ter jim grozi, da bode postopal strogo po vojnih zakonih proti nemirnežem. Civilne guvernerje je odstavil ter nadomestil je z vojaškimi. Okolico mesta Kanea je zasedel ter dal zapreti enega sovetnika krečanske uprave.

Francoski senat kot vrhovno državno sodišče je obsodil generala Boulangerja grofa Dillona in Rocheforta z 203 glasovi na deportacijo v kako trdnjavo. Obsojenci morejo plačati tudi pravne troške. Vsi trije izgube državljanske pravice, general je izbrisan iz častne legije ter izgubi vse dohodke spojene s to častjo, ustavljena mu je se ve da tudi generalska plača. Za vse tri postavi vlada oskrbnike, ki bodo upravljali njih imenje. Obtožba bode tiskana in razglašena v listih in na voglih. Republikanski listi se veselo, da je državno sodišče obsodilo te tri može. Konservativna in boulangistična glasila pa se srde ter prorokujejo, da se obsojenci od danes, povrne jutri kot triumfatorji v deželo, ta čas se ve da, bode po njih menenju konec republike. Gospoda se zanašajo na bližajoče se volitve v zbornico, kjer se nadjajo, da narod stopi na Boulangerovo stran. Boulanger je izdal proglas „poštenim ljudem“, v katerem po svojej navadi s psokami obklada vse sedanje republikance.

V angleški zbornici je interpeloval poslanec Labouchere o odnošajih mej Anglijo Italijo in trojno zvezo. Vprašal je Salisburyja, ali se ni Anglija o priliki pohoda nemškega cesarja zavezala v slučaju vojske pridružiti se trojni zvezi. Fergussov je odgovoril, da si je Anglija ohranila popolno svobodo dejanja ter da se ni nikakor obvezala svoje vojne sile uporabiti v prilog temu ali onemu. Anglija si bolj nego vsaka druga država prizadeva ohraniti mir. Labouchere je vprašal potem, ali se ni Anglija morda Italiji nasproti obvezala braniti jo na Srednjem morji proti vsem mogočim posledicam zaradi njenega pristopa k trojni zvezi. Iz tega, kar je zbornici uže od lanskega leta znano se lahko sklepa, da je Anglija v tajno spojena s trojno zvezo, ki je sovražna Franciji; zdi se pa da je, Salisbury poseben sovražnik Francije. Smith je v imenu vlade odgovoril, da so ta očitanja popolnoma neosnovana.

DOPISI.

Iz tržaške okolice 15. avg. [Izv. dop.] (Moa nica). Gospod urednik! zopet sem pri mizi, da vam napišem par vrstic, iz naše uže toliko opisane okolice. Ne izide skoraj številka vašega lista, ne da bi v njej bilo dopisa ali vsaj razprave o tej nesrečni okolici. Ali ne, okolica sama na sebi ni še toliko nesrečna ali ljudje so ti trdovratni!... vse pridigovanje in priporočanje je uprav bob v steno.

Temu sicer ni zamere, saj celo svetniki so imeli svoje trme: kako naj bi bili

naši okoličani brez njih? Drgaj žida, opraga sicer ne bodeš, ali vendar vzela mu bodeš nekoliko kurje masti. I nu, pri nas je vse drugači. Malo jih je, koji bi se zavedali ne samo svojih dolžnosti in pravice ampak samo — dostojnosti. Prišli smo uže tako daleč, da uže sin očeta naziva „ščavo“. Ako bi jaz bil oče pokazati bi hotel takemu sinu ter storil bi ga istinito svojim „sužnjem“.

Mi ni treba na dolgo pripovedovati, da so tem razmeram krivi samo tržaški Lahoni; ti so vam znali dobro zasejati ljuliko mej nas. Kakor znano, „slaba trava rada rase“ in ljulika se je res zaraala pri nas in preti pokončati ves zdrav nasad.

Sovražnik ni mej nami družega storil nego zblodil nazore; prepričal lehkovernega okoličana uprav o nasprotnem nego o tem kar bi njemu koristilo; vedel mu vcepiti v srce nezaupnost in zasmehovanje do tega kar je narodno; predočeval mu je — svedea pretirano in zvito — potrebo, ki jo ima slovenski okoličan nad mestom, naredil ga je činičnega in pasivnega v vsem delovauju. Ni čuda, da je okoličana sedaj težko odvesti iz te napačne poti; nikaka čuda ako tu marisikedaj zadneš na kamnita in ne na upogljiva in mehka slovenska srca!

Žalostno pač. Pred petindvajsetimi leti je bilo od okoličanov mnogo več upati nego danes. Tedaj je vse koprnelo želje, da se nam podelé naše pravice; povsod je vladala bujna navdušenost za narodno stvar; povsod so se ustanovljala društva in čitalnice. Ali kaka razlika mej tedanjimi in sedanjimi časi!

Tempora mutantur... Časi se res spreminjajo ali da bi sprememba bila v istini tako nagla, o tem nismo bili preverjeni, kajti vendar bi moralo še ostati glavno načelo, jedini povod tedanje navdušenosti namreč oživela narodna ideja. Italijanizem stopa danes velikimi koraki ter hoče upropasti naš okoličanski narod. Ne samo, da se širi laščina — celo v čevlj, kajti celo slovenske „nogovice“ imenuje okoličan „kalzete“! — še sami jo marisikje gojimo kakor punčico svojega očesa.

Nedavno sva bila s prijateljem na kozarec dobrega vinca v neke okoličanski krčmi. Prav radostna sva ti o tej priliki poslušala slovanske in sem ter tja vmes laške zborce necega okoličanskega pevskega zbora — ako smem tako imenovati družbo naših pevcev, ki so bili tamkaj zbrani.

Prav vesela sva bila toraj, ker sva se čutila na domačih tleh in mej domačim društvom in celo poslušala lepe slovenske pesni. Ali kako čudo! Ko so ponehali peti, jeli so se mej seboj pogovarjati in si napivati in govoriti i to vse — v blaženej laščini!

Na glavi vstajal mi je klobuk in gotovo sem bil srda rudeč v obrazu, kajti istinito sram je mene bilo, da moji slovenski sorojaki po slovanski pojejo in se po laški mej seboj pogovarjajo! Zdelo se mi je, da se nahajam v norišnici in spominjal sem se Ciceronovega reka: Quos deus perdere vult... dementat.

Začetkoma sem menil, da se z laškim jezikom le norčujejo; ali ko sem slišal tudi par laških zborov iz njih ust... videlo se mi je kakor bi to laško petje napeljalo soude tega društva k laškej govorici. Saj pravim: nezavednež ne ve kje mu je glava!

Je-li naj tarnam nad to prikaznijo? Škoda je mojega joka kajti vem, da bi nič ne hasnil. Rečem pa: kdor samega sebe ne spoštuje in ne ve ceniti česar mu je mili Bog sam podaril v samovoljno rabo in korist; kdor ne ve ceniti zaklada — lastnega jezika — tega vreden ni in bolje je za nas, da nam se koj odtuji in odtrga od narodnega naročja nego da lastno mater po obrazu bije! Bolje je za človeka

ako ima nasproti odločnega sovražnika nego prometenega omahljivca, ki se obrača za vetrom. Osebito v narodnih stvareh nad vse priporočljiva in velike pomembe je odločnost in jakost značajev. — Narod brez značajev nema prihodnosti, nema obstoja.

„Aut Caesar . . . aut Stiefelwisch!“ tako je rekel nek zbadljivec. Razpotje ali omahljivost v narodnem obziru je narodu v največjo škodo.

* * *

Oprostite, gospod urednik, da tako „nespodobno“ skačem od jednega predmeta na drugega. Časnikarska je to lastnost. Smoter mi je v vsem in povsem le . . . salus nationis!

Čeprav nerad plešem — ako nisem posebno vesel — v nedeljah mi je dolg čas in liki najgorši plesalec obletel sem letos vse „semnje“ ali „šagre“ v okolici. Tu vam je bilo „lajsanja“! — Naj vam jih tedaj nekoliko popišem.

Mislite si strašno vročino tako namreč, da uže ubogemu človeku — kojega je osoda priklenila „na dolg čas“ v kako hladno senco — curkoma lije pot po obrazu. Sedel sem tudi jaz v senčnatem hrastovju — v nedeljo namreč — poleg mene liter vina in zrl sem tja doli na „semerj“.

Meni je vročine slabo prihajalo — v senci; tam doli so se pa pehali pod velikansko rjuho po pesku, plesali so in „lajsali“. Phoebus je pa od neba na nje pritiskal s svojimi ognjevitimi žarki.

Iz pod rjuhe je bilo slišati zdaj pa zdaj hripavo tulenje — „petje“ ne smem reči — kakor: „Al mariner“, „Voio farla stampadora“, „Tra la la la“ itd. itd., ljudstvo je strašno „gomolelo“ in hrumelo, potilo se in žgalo pod pekočimi solnčnimi žarki; oni pa, ki so plesali delali so rusko kopelj! (Konec prih.)

Iz Ljubljanske okolice, dne 12. avg. [Izv. dop.] Huda borba o priliki volitev deželnih poslancev za Kranjsko je pri kraju in nemirni duhovi so se polegli! Tudi prepit mej slov. časniki posebno pa mej „Slovenskim Narodom“ in „Slovencom“ je potihnil. Hudo se je agitovalo posebno za ljubljansko okolico tako, da centralni volilni odbor ni vedel katerega kandidata bi bil priporočal, in namesto dveh je priporočal centralni volilni odbor samo jednega kandidata in še ta je propal. Ali kako naj bi ne bil propal, ker je bil pritisk in agitiranje od strani č. duhovščine na volilne može tako velikansk, da je volilni mož moral biti posebno uzoren in značajan ter gojiti pravične misli, da ga neso odvrgli.

Tako se je zgodilo, da je ljubljanska okolica izvolila deželna poslancema dva izvrstna moža, s katerima so č. duhovščina in volilni možje, ki su ju volili, neki zadovoljni. Gosp. Fran Povše, eden izvoljenih poslancev, bil je zadosti opisan v „Slovenskem Narodu“ in v drugih listih ter precejnjeno njegovo delovanje. Druzega deželnega poslanca za ljubljansko okolico g. Vinko Ogorevca delovanje je pa manje znano, in ko bi ga ne bila njegova občina letošnjo spomlad pri volitvi v občinski odbor od županstva z veliko težavo odvrгла, ostalo bi njegovo delovanje svetu skrito. S tem, da ni bil voljen županom, prišlo je na dan marisikaj, kar mu nikake časti ne dela in radi česar zakonito bi ne smel sedeti v zbornici dež. poslancev. Našlo se je namreč po njegovem odstavljenju od županstva v občinskih računih več pomot, kojih pa tu nočemo navajati in katere so bile vzrok njegovej odstranitvi.

Ne ve se je li to deloval vedoma ali ne. Vsakakor, ako človek vse to dobro premisli, mora nehote reči: Similis simili gaudet. Torej tisti, ki so ga priporočali in volili ne morejo biti boljši ko tisti, ki so ga izvolili. In tak poslanec bode zastopal ljubljansko okolico, katera bi se imela ponašati z najodličnejšim možem poštenjakom, da bi mu največi nasprotnik ne

mogel pičice kake krivde metati v obraz. Kako bodeta mogla dva taka poslancev dobro zastopati svoje volilce, in kako jih bodeta zastopala bode pokazala prihodnost.

Domače vesti.

Cesarjevo rojstvo kakor druga leta praznovalo se je tudi letos prav veličastno. V soboto večer proti sedmi oživel je vse po mestu; neko nenavadno gibanje in vršenje se je povsod opazovalo. Bil je predvečer k rojstvenemu dnevju presvitlega vladarja. Ko se je nekoliko stemnilo, ob 8/8 uri zvečer, prikazala se je iz velike vojašnice vojaška godba, ki je navlašč prišla na to slavnost iz Postojne, ter svirajoč razne avstrijske komade mej neizmerno množico v slavnostnem sprevedu prehodila vse mesto. — Proti 9. uri jel se je pomikati po mestu slavnostni spreved raznih tukajšnjih družtev z godbami in lampijoni. Na čelu spreveda veteranska godba in dolga vrsta veteranov, za njimi družtvo „Unione operaia“, na to dolga vrsta udov „Delalskega podpornega družtva“ z lampijoni v narodnih barvah v rokah; slednjič družtvo težakov z godbo in bengaličnimi ognji. Množice je bilo nebrojne; po ulicah koder se je pomikal spreved, se je ljudstva kar trlo. Bilo je čuti gromovitih klicev „Živila Avstrija, živio naš cesar Franc Josip I, živio Slovani, živio slovanski Trst itd. Ko je prišel slavnostni spreved pred namestniško hišo, zagodla je godba mej gromovitimi živio-klici cesarko himno in na to so se vršili razni govori. — Z jedrovitimi navdušenimi besedami ogovoril je nebrojno občinstvo tajnik „Delal. podp. družtva“ g. Fr. Polić, ki je vodil vrsto udov tega družtva ter poudarjal vzlasti zvestobo in udanost Slovanov do celokupne domovine Avstrije in presv. našega vladarja, kojemu je zaklical trikratni „živio“, ki se je gromovito zaoril od vseh navzočih, da se je odmevalo daleč okrog. — Ladije v pristanišču so bile razsvetljene in omeniti nam je osebito okrasbe družtva „Austria“ na lesnem trgu. Tudi v nedeljo je bilo mesto praznično oblečeno; na ladijah v luki in po vseh konzulatih plapolale so zastave, okrašeni so bili tudi prostori raznih patrijotičnih družtev in mestni trgi. Mestni magistrat je kakor po navadi razgrnul po oknah svoje stare rudeče preproge in nad mestno kolibo je tudi kakor po navadi vihrala na kolu mestna zastava. — Na vse jutro streljalo je na gradu in ob 9. uri brala se je v prestolnici sv. Justa slovesna sv. maša, koje so se vdeležili višji državni dostojanstveniki, vojaški in civilni. Da mestnih starešin mej njimi ni bilo razun župana Bazzonija in predsednikov magistrata — o tem ne sme biti govora. Kakor doznavamo neso menda bili izrečno pisano povabljeni k tej „avstrijske“ slavnosti!

Trst, pravo tržaško ljudstvo, je zopet pokazalo svoje iskrene patrijotične čute napram avstrijske domovini in presv. vladarju. Samo voditelji tega avstrijskega ljudstva in njegovi kvarljivi in zapeljivi, gospoda na magistratu in njih somišljeniki tržaški Lahoni so tudi o tej priliki pokazali kako mrzlo je njih domoljubje in kam sploh cikajo njih nameni. Zadosti je bilo brati „Indipendente“ in „Piccolo“ ki nosita tu lahonski zvonec ter se bahata, da zastopata misli in težnje tržaškega ljudstva: — niti besedice ti neso črhno o slavnem dogodku razun tri črte dolge uradne notice, da se bode minolo nedeljo brala maša zato ker spade ta dan cesarjevo rojstvo, da se ogneta zaplembi! Istinito, kar bi se ne dopuščalo niti mej divjimi Zulu-kafri, dopušča se v avstrijskem velevažnem mestu namreč: da se očitno zanemarja, zanikuje, grdi in zasmehuje oni čut, ki se je minolo soboto in nedeljo tako živo pokazal mej raznimi narodnostmi v Trstu t. j. čut domoljubja in

udanosti do celokupne domovine Avstrije in njenega presv. vladarja Fran Josipa I. kojega Bog ohrani še mnoga leta zvestim svojim podanikom.

Osozne vesti. Presv. cesar je podelil viteški križec reda Franc Josipa ravnateljstvu državne gimnazije v Gorici; namestniškim tajnikom v Trstu je imenovan dose-danji okr. komisar Perinello.

Obletnica delalskega podpornega družtva v Trstu. Kakor uže javljeno bode v nedeljo 25. t. m. slavnost obletnice blagoslovljenja družtvene zastave „Delalskega podpornega družtva“ v Trstu, kakor sledi: I. Zjutraj ob 8. sveta maša pri sv. Antonu novemu. II. Popoludne ob 6. uri začne veselica v vrtu „Mondo nuovo“ sè sledečim programom: 1. Jenko: „Naprej“ svira godba. 2. Verdi: „Sinfonija“ iz opere „Nabukodonozor“, svira godba. 3. Govor predsednika. 4. I. pl. Zajc: „Koračnica“ poje zbor. (Novo.) 5. Ploner: „Na bregih Nila“, valček, svira godba. 6. Umeteljni ognji I. del. 7. Vilhar: „Bojna pesem“, poje zbor. 8. Rieder: „Slovanski potpourri“, svira godba. 9. Gj. Eisenhut: „Na Savi“, valček, poje zbor. (Novo.) 10. I. pl. Zajc: „Nikola Šubič“ svira godba. 11. Umeteljni ognji II. del. 12. Zajc: Jurišičeva poputnica“, poje zbor. 13. Straus: „V daljavi“, mazurka, svira godba. 14. Prosta zabava.

NB. Odprto je tudi kegljišče, kder se igra na dobitke.

Dopolnilna volitev za Pazinsko volilno skupino namesto odstopivšega poslanca vit. Simčiča — kojega so Lahoni s pretinjami in terorizovanjem prisilili, da se je poslaništvu odrekel — bode dne 12. prih. meseca.

Dr. Amoroso deželni poslanec v Istri se je poslaništvu radovoljno odpovedal. Najbrže je tudi nanj upljivalo skrajno strankarstvo lahonske stranke.

Slavnost o priliki otvorenja čitalniškega družtva „Zora“ v Opatiji je izpadla vrlo krasno. Občinstva je došlo prav obilo od vseh strani; navdušenje voliko; vse točke programa so se izvršile v občno zadovoljnost. Pri slavnostnem banketu je bilo 150 oseb. Živila nova narodna trdnjava!

Petarde. Irredenta je poskušala tudi v soboto večer svojo hudičevu moč in premetenost navzlic nebrojnim policajem, ki so povsod bili nastavljeni. Na lesenem trgu malo potem ko je šel memo slavnostni spreved, počila je v soboto večer petarda iz papirja, koje je kak pristanik irredentarske družbe postavil uprav pod nek voz, kjer prodajejo dinje in kumare. Na voziču je spalo pet nežnih otročič ker prodajalci dinj in kumar spijo kakor znano na prostem, da varujejo svoje blago. K sreči ni bilo nikake škode ali v nevarnosti je bilo pet nedolžnih otrok, ki gotovo ničesar ne vedo o hudičevih spletkah te družbe. — Oni večer je nek deček na molu sv. Karla našel drugo petardo, ki jo je bacnil v morje. Zločinci se ne morejo pa prijeti! — „Mattino“ zove te srčne čine „stupida monelleria“ (neumna otročarija). Ein zeichen der Zeit!

Policijski ravnatelj dvorni svetnik vit. Pichler povrnil se je iz odpusta v Trst, a predvečerašnjem zopet odšel.

Občinski zastop občine Podkraj nad Vipavo izvolil je g. Ivana Sajovica županom, g. Josipa Bajca in Jurija Korena pa občinskim svetovalcem.

Bomba v Rimu. V nedeljo večer ob času, ko je svirala godba na trgu „Colonna“ razpočila se je jedna bomba. Ranila je necega žandarja, jedno žensko in jednega otroka. Mej ljudstvom vladal je strašanski strah. — Čemu jih pač v Rimu mečejo?

Ljudsko brojenje vršilo se bode prihodnjo leto. Avstrijska vlada je storila neki potrebne korake, da se bodo vse večje države v Evropi držale jednotnega sistema v brojenju.

Utopije. Lahonski list iz Pulja poroča, da je dunajski papežev nuncij po nalogu iz Rima pokaral kriškega škofa in vrlega

rodoljuba in narodnega zastopnika Volariča radi tega ker se neki mešata v politiko ter radi njune udeležitve volitev v deželni zbor. Da je to zgolj sumničenje, o tem zadosti pričata lahonski listi „Il giovine pensiero“ in njegov bratec „Indipendente“, ki je to kost koj hlastno pobiral in jo prinesel svojim rudečim čitatelem na krožnik. Oba ta lista se veselita da pešajočej laščini v Istri pomorejo v Rimu samem in celo višji katoliški krogi. — Mi rečemo le, da bi enako karanje — ki je pa izvestno izmišljeno — bolje pristojalo poreškemu škofu, čigar vtikanje v politične zadeve in naklonjenost k laškej stranki sta splošno znana, nego omenjenima vrlima dostojanstvenikoma sv. cerkve, koja sta uverjena, da hodita pravo pot Kristovo s tem da čuvata ne le duševni ampak tudi telesni blagor poverjenih jima ovčič. Ista lista omenjata, da bode v tem obziru pokaran tudi prem. g. škof Glavina, čigar nepristranost napram vsem narodom je vsem predobro znana.

Nam se zdi, da Lahoni na Primorskem videč, da se slovanska večina vedno bolj zaveda svoje narodnosti in pravice, hočejo uporabiti vsa mogoča sredstva, da nam delajo ovire ne izpustivši celo naj-sramotnejših in podlih kakoršna so: sumničenje, črnenje, izdajanje itd. itd. Vse je pa bob v steno proti — oživelej slovanskej zavednosti!

„Indipendente“ od dne 16. t. m. v svojem dopisu iz Gorice se jeze peni in sika strupene strele na okrajnega polglavarja vit. Bosizio, koji je prepovedal slavnost goriške Ginnastiche dne 1. sept. Začasno se je slavnost le prenesla na drugo nedeljo; kakor pa omenjeni dopisnik trdi, imenovani gospod glavar je zapretil, da slavnost celoma prepove ako bode družtvena zastava se v čem razlikovala od njenega popisa v družtvenih pravilih. Ker je pa zastava uže izgotovljena cer se je v njeno „okrasbo“ vplel tudi nek „simboličen“ lev in neke istotako simbolične cvetlice, sklenol je minoli teden družtveni odbor v izvenredni seji premembo dotičnega odstavka v družtvenih pravilih, da bodo v soglasju sè zastavo. Goriška lahonska gospoda toraj dela kakor oni krojač, ki je na možu obleko vmeril in sešil, da vidi če se mu podaja. Kdo jim pa potrdi sedaj premembo dotičnega paragrafa?

Slovanski svet št. 15 prinaša zopet različnega zanimljivega gradiva. Važen je osebito uvodni članek „Orožja proti zapadnim Slovanom“ in korenita protikritika „O kritiki dr. Mahnič“, v kojej se kaj temeljito spodbijajo nasprotnikovi krivični nazori in strastni napadi na slovenstvo sploh. Vsak nepristranski čitatelj pritrdil bode temeljitim dokazom vrlega kritika v „Slov. svetu“ radi česar priporočati je, da se ta važen spis pazljivo čita saj „da se resnica prav spozna, čuti je treba oba zvona“!

C. kr. žensko ljudsko šolo v Trstu je obiskovalo minolo šolsko leto 670 učenk mej katerimi 224 nemške narodnosti, 344 italijanske 94 slovenske in 8 družih. Učni jezik je nemški, prosti slovenski kurz je obiskovalo 63 učenk.

Shod volilcev bode dne 25. t. m. v Rifenbergu ob 3/4 pop. kjer bode dež. in drž. poslanec dr. J. Tonkli poročal o svojem delovanju v drž. in dež. zboru.

Trgovska hiša „fratelli Bozzini“ v Gorici je dala natisniti — kakor poroča zadnja „Soča“ — ter razposlala mej slovensko občinstvo neko slovensko poslanico, v katerej se opravičuje, da njeni gospodarji neso upljivali na to, da je gostilničar pri Catterini-ju odrekel svoje prostore „braln. in podp. družtvu“ v Gorici za blagoslovljenje družtvene zastave. Čudno je, da Lahoni prija slovenščina samo kader jim gre za — ljubi kruhek. Mi vedno pridigujemo našim sorojakom staro slovo: svoji k svojim! Pustimo kompromise z našimi najljutejšimi sovražniki — Lahoni ki bi nas radi vtopili v žlici vode.

Poreška „baba“, kakor jo sploh naziva tukajšnji hrvatski list, prinaša v zadnji svoji številki na prvem mestu članek v kojem v nebo kuje mnogozasluznega svojega rojenca škofa Flappa ter ga opisuje kot pobožnega in miroljubnega cerkvenega prelata pri tem pa pozdravlja kot novega deželnega glavarja — dr. Campitelli-ja. Od več lahonskih strani se opozarjajo istrski Slovani na zadnje dogodke v deželni zbornici v Dalmaciji ter se kričijo in sumničijo dalmatinski Slovani kot nestrpneži in zatiralci italijanstva. Lepa modrost pač ta! Istrska slovanska večina si ne želi družega nego to, kar dovoli dalmatinska večina neznačajnej manjšini Lahov. Deželni predsednik v Zadru govori oba deželna jezika; v dež. zboru dalmatinskem dopuščeno je četvorici italijanskim poslancem govoriti v svojem jeziku; deželnozbornica večina v Poreču pa se roga in najema razne poulične sodrge, da slovanske poslance z limoni lučajo, jih blatè in kamnjajo ker so se drznili v zbornici govoriti slovanski! Pri tem pa tirjajo naj se deželnim glavarjem izvoli patentiran Lah, nevešč slovanski in hud njen nasprotnik. Neka se izvoli! . . . slovanski istrski poslanci bodo uže vedeli kako se jim je vesti pri tolikih krivicah.

Nasledki žganjepitja. Goriški „Soči“ pišejo iz Lokavca. Mnogo žalostnih nasledkov žganjepitja doživimo skoraj dan na dan; posebno žalostna dogodka se je pripetila pa pri nas v noči od 3. do 4. avg. To neč so nekateri naši mladeni popivali po krémah. Okoli 2. ure zjutraj so prišli pred žganjarijo B. Pirica, katerega so sklicali na noge in pri njem, njih 19, spili 3 litre žganja. Imeli so med seboj fantovski prepir, v kateri so bili zapleteni izrečno trije mladeni. Slabo znani Primož Gorijup od žganja omamljen, je v tem prepiru prijel za nožiček. Še dosti mirni Jože Muravec, kateri je služil v Čepovanu se okoli 3. ure po polnoči poslovi od svojih tovarišev rekoč, da ne sme zamuditi svojega jutranjega dela. Ta odide, ali njemu sledi imenovani P. Gorijup ter pred hišo v novi začenja z njim prepir in kreg. Nič dobrega sluteč, pridruži se jima tudi tretji Jakop Hvala. Gorijup se proti njemu obrne in ga sune z nožičem v trebuh. K sreči je Hvala o pravem času s svojo levo roko, jo črez pas položè, se obvaroval smrtnega sunca. Zdivjani Gorijup se hitro obrne proti Muravcu in ga sune v trebuh takò nesrečno, da se je mahoma zgrudil in po dveh vzdihih mrtev obležal.

Še mnogo hudega bi bil storil zdivjani Gorijup s svojim nožičem, ali še o pravem času so ga drugi mladeni zgrabili, zvezali in privozali k bližnjemu dreve-u kjer je hudobnež prestal nekoliko zaslužene kazni. Potem so poslali tovariši po žandarje v Čepovan, ki so nemudoma došli, moriveca rešili njegovih vezi in ga vklelili v svoje železje. Le-ti so dogodek mahoma sporočili e. kr. okrajnemu sodišču v Kanalu, moriveca in umorjenca pa na lieu kraja stražili dokler ni došla sodnijska komisija. Ta je umorjenega mladeniča raztelesila in spoznala, da je umrl na odtoku krvi; ni pa bil ranjen ne drob in ne v srcè. Moriveca so izročili sodnijskemu zaporu v Kanalu, kjer je strahoma pričakoval zaslužene obsodbe. Njegova oglušena vest pa se je bolj bala človeške, nego božje sodbe, zato se je uže 3. dan svojega zapore obesil na svoj pas, katerega je pripel na železje okna. Žalostno!

Hišna pristojbina. Z 24. t. m. steče drugi semester hišnega davka in pripadajočih pristojbin. Kdor jih ima še plačati se na to opozarja.

Samomor. 25letni I. Merlak storil je konec svojemu življenju minolo soboto vatreliši se v sence. Neka nerodna ljubezen je bila neki povod nesrečnemu koncu. Čudno! —

Cvetje z vrtov sv. Frančiška. Ravno-kar je izšel I. zvezek IX. tečaja tega mesečnika, katerega izdaje „za verno katoliško ljudstvo zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška“ izborni pisatelj P. Stanislav Škrabec na Kostanjevici. Vsebina sploh je nabožna ali jako mično in poljudno opisana tako, da moramo list vernemu slov. občinstvu prav živo priporočati. Vsakdo najde v njem zrnice za se; učenjaku in ljubitelju slov. slovstva ugajajo pa posebno platnice tega lista, na kojih objavlja č. g. p. Škrabec učene svoje razprave. — Naročnina mu je neverjetno nizka: ves tečaj (12 zvezkov s 34 str.) velja s a m o 70 n v č. Naročnina se pošilja upravništvu „Cvetja“ v Gorico.

Izseljevanje iz Italije. V dobi prvih treh mesecev tek. leta izselilo se je iz Italije 71.293 oseb, koji vsi so šli s trebuhom za kruhom, iskat si zaslužka in jela v tuje dežele.

„Delasko podporno društvo“ praznuje dne 25. avgusta t. l.

OBLETNICO

blagoslovljenja društvene zastave z slavnostjo, kakor v poprejšnjih letih razdeljeno v dva dela:

I. Zjutraj ob 7 uri zberò se udje in odborniki v prostorih društva Via Molin piccolo št. 1. Od tod odidejo z godbo, društveno zastavo in odborom na čelu v cerkev sv. Antona novega, kjer jih pričakujejo v svečanih oblekah udinje in odbornice.

Točno ob 8. uri začne

SVETA MAŠA

pri kateri pejoje društveni pevci skladbo „Slava Štvarniku“, po sv. maši vrnejo se udje in odbor spremljevani z godbo, istim potem v društvene prostore shranit zastavo, potem se razidejo.

II. Popoldne je v okinčanem vrtu „MONDO NUOVO“

VESELICA

katera začne ob 6. uri in traje do polnoči.

Pri veselici sodelujejo društveni pevci in godba; poskrbelo se je tudi za umeteljne ognje.

Natačni program veselice se dobi pri urodu in na mizah.

Ustopenina za osebo 20 novč.

Podpisani odbor se nada, da se družabniki in družabnice, kakor tudi drugi prijatelji društva mnogoštevilno slavnosti udeležè.

TRST, 8. avgusta 1889.

ODBOR
„delaskoga podpornega društva“

Opombe. Družabniki in družabnice morajo ta dan nositi društveno znamenje. Na red pazijo za to postavljeni nadzorniki. V slučaju slabega vremena prenese se veselica na dan 7. septembra ob 8. uri zvečer, ker je 1. septembra izlet v Divaè. Ustopenice k veselici morejo se dobiti pri g. Ant. Žitku, Via Stadion št. 1. in v društveni pisarni.

20 avgusta.	
Enotni drž. dolg v bankovcih	— — — — — 83 65
„ „ v srebru	— — — — — 84.70
Zlata renta	— — — — — 109.80
5% avstrijska renta	— — — — — 90.70
Delnice narodne banke	— — — — — 90.70
Kreditne delnice	— — — — — 365.75
London 10 lir sterlin	— — — — — 119.35
Francoski napoleondori	— — — — — 9.16
C. kr. cekini	— — — — — 5.65
Nemške marke	— — — — — 58 27 1/2

Natečaj.

Podpisano načelnništvo išče postrežnico za otroško zabavišče in osnovno šolo pri sv. Jakopu. Pri podeljenju službe, bode jemalo načelnništvo v prvi vrsti obzir na one prosilke, ki so udinje podružnice ali pa „delaskoga podpornega društva“. Ker mora postrežnica stanovati v šoli in vsa svojo skrb obračati na šolske otrocièe, na vrt in šolo ter vse držati v najlepšem redu, daje se prednost udovam ali pa zakonskim brez otrok. Natančneje pogoje izve se pri podpisanim načelništvu, kakor tudi v uredništvu „Edinosti“.

Prošnje naj se dopošljejo načelništvu do konca t. m.

V Trstu dne 14. avgusta 1889.

Načelnništvo podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

FILIJALKA

e. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- „ 2 „	3-mesečni „ 2 1/2 „
30- „ 3 1/4 „	6- „ 2 1/2 „

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se novoborostna tarifa na temelju odgovodi od 22. oktobra, 26. oktobra in 18. novembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.

V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost Celovce, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-15 pri odbitku 1% provizije.

P r e d u j m i.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru Z odprjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 18. oktobra 1888. 15-24

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU

U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištnike, punomoći, cijenike, jestvenike, svakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cijenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladišću) svo potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj sljedeće knjige:

Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih sol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nvč. sada 40 tvrdo vezana	— — — — — n. 60
Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovec	— — — — — n. 20
Vilim Tel, prevod Cugnera	— — — — — n. 40
Ljudmila prevod J. Lehana	— — — — — n. 20
Filip prevod Križmana	— — — — — n. 20
Antigona prevod Križmana	— — — — — n. 20
Trst in okolica od Sile	— — — — — n. 30
Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin	— — — — — n. 20
Istra pjesma A. K.	— — — — — n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicih zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskavnica i drugog, molimo naznačiti to č n o naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Zaloga pohištva iz Dunajske tovarne Ignacija Kron

TRST, ulica al Teatro šte. 3. bila je vnovi proskrbljena s popolnimi opravami za spalnice in jedilne sobe, lastni izdelki, v najnovijem slogu in prodaje proti popolnem poroštvu za kakovost in po neizmerno niskih cenah.

pristoja tudi 1 pohištvo za spalnico, staro-nem. slogu iz svitlo orehovine gl. 255) bogato za odlične 1 „ baroko „ 285) narez. družine 1 „ za jed. sobo, „ 380) ljjano

V zalogi se dobiva zmirom tudi mnogo prostornega pohištva, ali trdno delanega in po jako nizkej ceni.

Radi pomanjkanja prostora, zaloga železnega pohištva se je izdatno skrčila in do nove razpolage, se bode prodajalo po tovarniških cenah

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo po deželi franco in brezplačno.

La Filiale della Banca Union

TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando PER BANCONOTE: PER NAPOLEONI: 3% e. prev. di 5 g ni 2 1/2% e. prev. di 20 g ni 3 1/2% a 4 mesi fisso 3 „ „ „ 40 „ 3 1/2% a 6 „ 3 1/2% „ „ 3 mesi 3 1/2% a 8 „ 3 1/2% „ „ 6 „

Sulle lettere di versamento in circolazione andrà in vigore il nuovo tasso d'interesse a datare dal 13 e 20 Marzo a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 3/4% d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonchè dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1 1/2% di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2% e 5% della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4% dell'i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 16-24 Trieste, 8 Marzo 1888.

Soba z kuhinjo

in odgovarjajočim potrebam v ulici Castaldi št. 2, v III. nadstropju z izgledom na ulico, iznajmljuje se od 24. avgusta naprej za leto dni. Cena 84 gl. — Vpraša naj se v tiskarni Dolenc

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 novč. do vsacega zneska vsak dan v todu raznu praznikov, in to od 9-12 ure popoldne. Ob ned. ljuh pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižico 5%

Plačnje vsak dan od 9-12. ure popoldne. Zneske do 100 gl. prej. zneske preko 100 do 1000 gl. m. r. s. odpovedati 3 dni, zn ske preko 1000 gl. na 5 dni prej

Ekomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%

Pocojuje na državne papirje avstro-ogrske d. 1000 gl. po 5% višje zneske od 1000 do 10000 gl. v tekočem računu po 4 1/2%

Več e svote po dogovoru. Daje denar proti vknjižerju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru. TRST, 1. aprila 1889 16-24

Posilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini priporočam se vlnudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovije oblike, kot monstranc, kelihov, svetilnic in svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadoljilim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolo poslati iste nefrankovane. 14-16

Posilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Colnine prosto Stalne cene

Zaloga pohištva iz Dunajske tovarne Ignacija Kron

TRST, ulica al Teatro šte. 3. bila je vnovi proskrbljena s popolnimi opravami za spalnice in jedilne sobe, lastni izdelki, v najnovijem slogu in prodaje proti popolnem poroštvu za kakovost in po neizmerno niskih cenah.

pristoja tudi 1 pohištvo za spalnico, staro-nem. slogu iz svitlo orehovine gl. 255) bogato za odlične 1 „ baroko „ 285) narez. družine 1 „ za jed. sobo, „ 380) ljjano

V zalogi se dobiva zmirom tudi mnogo prostornega pohištva, ali trdno delanega in po jako nizkej ceni.

Radi pomanjkanja prostora, zaloga železnega pohištva se je izdatno skrčila in do nove razpolage, se bode prodajalo po tovarniških cenah

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo po deželi franco in brezplačno.